ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1957

Vyhlásené: 31.12.1957 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

75

Zákon

z 19. decembra 1957

o občianskych preukazoch

Národné zhromaždenie Československej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1
Občiansky preukaz

(1) Občiansky preukaz je verejná listina, ktorou občan Československej republiky (ďalej len „občan“) preukazuje svoju totožnosť, československé štátne občianstvo, miesto pobytu a iné významné právne a evidenčné skutočnosti zapísané v občianskom preukaze.

(2) Úradný vzor občianskeho preukazu určí Ministerstvo vnútra.

§ 2
Povinnosť mať občiansky preukaz

Občiansky preukaz je povinný mať každý občan, ktorý dovŕšil 15 rokov a má pobyt na území Československej republiky; Ministerstvo vnútra môže určiť výnimky pre určité skupiny občanov.

§ 3
Preukazná moc občianskeho preukazu

(1) Zápisy v občianskom preukaze nahradzujú osvedčenie o československom štátnom občianstve, potvrdenie o mieste pobytu a ostatné verejné listiny o skutočnostiach, ktoré sú predmetom zápisu, a to v rozsahu uvedenom v občianskom preukaze.

(2) Na preukazovanie skutočností uvedených v odseku 1 nie je občan povinný predkladať ďalšie doklady.

§ 4
Vydávanie občianskych preukazov

(1) Občianske preukazy vydávajú a zápisy v nich pri vydaní vykonávajú orgány verejnej bezpečnosti, a to na základe určených dokladov a za náhradu obstarávacích výdavkov.

(2) Na vyzvanie orgánov verejnej bezpečnosti je každý občan povinný sa osobne ustanoviť k výdaju občianskeho preukazu, prípadne k doplneniu zápisov v občianskom preukaze.

(3) Občiansky preukaz sa nevydáva občanom, ktorí boli celkom pozbavení svojprávnosti.

(4) Po vydaní občianskeho preukazu zapisujú do neho potrebné údaje orgány verejnej bezpečnosti, výkonné orgány miestnych národných výborov, prípadne iné kompetentné orgány.

§ 5
Doba platnosti občianskeho preukazu

(1) Občianske preukazy vydávajú orgány verejnej bezpečnosti

a) občanom od 15 do 20 rokov - s platnosťou na dobu 5 rokov,

b) občanom od 20 do 50 rokov - s platnosťou na dobu 10 rokov,

c) občanom starším ako 50 rokov - bez obmedzenia doby platnosti,

d) v celkom výnimočných prípadoch - s platnosťou na dobu kratšiu než 5 rokov.

(2) Po uplynutí doby platnosti občianskeho preukazu orgány verejnej bezpečnosti buď platnosť doterajšieho občianskeho preukazu predĺžia, alebo občanovi vydajú nový občiansky preukaz.

§ 6
Strata preukaznej moci občianskeho preukazu

(1) Občiansky preukaz stráca preukaznú moc uplynutím doby platnosti v ňom uvedenej.

(2) Občiansky preukaz stráca preukaznú moc pred uplynutím doby platnosti v ňom uvedenej, ak

a) bol poškodený, stratený alebo odcudzený,

b) obsahuje nečitateľné alebo nesprávne údaje alebo neoprávnene vykonané zmeny, zápisy alebo opravy,

c) občan zmenil svoje priezvisko alebo meno alebo bola úradne vykonaná oprava matričného zápisu jeho priezviska alebo mena,

d) občan podstatne zmenil svoju podobu.

§ 7
Povinnosti držiteľa občianskeho preukazu

(1) Občan, ktorému bol vydaný občiansky preukaz, má najmä tieto povinnosti:

a) chrániť občiansky preukaz pred poškodením, zničením, stratou, odcudzením alebo zneužitím nepovolanou osobou; v prípade, že tieto okolnosti nastali, hlásiť ich bez meškania orgánom verejnej bezpečnosti,

b) dbať, aby základné údaje zapísané v občianskom preukaze stále zodpovedali skutočnosti, a za tým účelom včas predkladať občiansky preukaz kompetentným orgánom na zápisy,

c) preukazovať sa občianskym preukazom na vyzvanie bezpečnostným a iným orgánom na to splnomocneným,

d) predkladať občiansky preukaz pri vzniku a ukončení pracovného (učebného) pomeru zamestnávateľovi,

e) požiadať bez meškania orgány verejnej bezpečnosti o vydanie nového občianskeho preukazu, ak stratil doterajší občiansky preukaz svoju preukaznú moc,

f) požiadať pred uplynutím doby platnosti občianskeho preukazu orgány verejnej bezpečnosti o predĺženie platnosti doterajšieho občianskeho preukazu, prípadne o vydanie nového občianskeho preukazu.

(2) Držiteľ občianskeho preukazu, ktorý stratil československé štátne občianstvo, je povinný ho bez meškania odovzdať orgánom verejnej bezpečnosti.

§ 8
Odovzdávanie cudzích občianskych preukazov

(1) Každý, kto nájde cudzí občiansky preukaz, je povinný odovzdať ho bez meškania orgánom verejnej bezpečnosti.

(2) Odovzdaný byť musí taktiež občiansky preukaz občana, ktorý bol celkom pozbavený svojprávnosti, ako i občiansky preukaz zomretého.

§ 9
Povinnosti zamestnávateľa

Zamestnávateľ je povinný preskúmať podľa občianskeho preukazu totožnosť občana, ktorý u neho vstupuje do pracovného (učebného) pomeru, a splniť ďalšie povinnosti určené vykonávacími predpismi.

§ 10
Všeobecné ustanovenia o občianskych preukazoch

(1) Občianske preukazy nesmú sa občanom odnímať pri ich vstupe do budov úradov, podnikov a závodov a nesmú sa prijímať ako záloh.

(2) Občianske preukazy môžu občanom odoberať a vydávať príslušné potvrdenia o odobratí, strate alebo odcudzení občianskeho preukazu orgány verejnej bezpečnosti, prípadne iné na to splnomocnené orgány.

§ 11
Platnosť doterajších občianskych preukazov

(1) Občianske preukazy vydané občanom podľa zákona č. 198/1948 Zb. o občianskych preukazoch zostávajú v platnosti do doby, než budú vymenené za nové občianske preukazy; vzťahujú sa na ne primerane ustanovenia tohto zákona.

(2) Občianske preukazy vydané občanom podľa vládneho nariadenia č. 61/1953 Zb. o občianskych preukazoch sa považujú za vydané podľa tohto zákona.

§ 12
Výnimky a úľavy

Ministerstvo vnútra alebo orgány ním na to splnomocnené môžu v odôvodnených prípadoch určiť výnimky alebo povoliť úľavy z ustanovení tohto zákona.

§ 13
Vykonávacie predpisy

Ministerstvo vnútra vydá po dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi vyhláškou v Úřednom liste predpisy na vykonanie tohto zákona.

§ 14
Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa vládne nariadenie č. 61/1953 Zb. o občianskych preukazoch.

§ 15

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. marcom 1958; vykoná ho minister vnútra po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Barák v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.